

Alte Drucke

**CONFESSIO FI=||DEI CATHOLICAE CHRISTIANA
AV=||thoritate Synodi prouincialis quæ habita est
Petr=||couiæ Anno M. D. LI. Mense Iunio ædita: || ...**

Hosius, Stanislaus

Cracoviae, 1553

DE CRVCIFIXI SIMVLACHRO. Caput. XI.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150329

Hiere. 12. Io in terram, propterea reliquit domum suam, dimisit hæ-
reditatem suam, dedit dilectam animam suam in manus in-
imicorum suorum, vt nos qui eramus à sinistris inter hæ-
Mathe. 25. dos collocandi, transferret ad dexteram inter oues suas
vbi vocem illam desideratam audire nobis liceret, venite
benedicti patris mei, possidete paratum vobis regnum à
constitutione mundi. Ecce quanta fidei nostrę mysteria, va-
nica signandi nos cruce forma, nos mater Ecclesia docuit,
vt si nihil præterea sciret rudis homo, qui satis assequi cæte-
ra non possit, vel hoc propemodum ad salutem illi suffice-
cere queat. Hic incarnatio, hic passio Christi, hic causa pas-
sionis, hic simul extremum illud iudicium, vnica signatio
ne crucis exprimitur.

DE CRUCIFIXI SIMVLACHRO.

Caput. XI.

D hunc signandi nos cruce morem adiecta
præterea sūt Christi crucifixi simulachra, quæ
præferuntur quoties fiunt supplicationes,
quas processiones vulgo vocant, vna cum vexillis, quę sūt
Christi triumphantis, & in cœlum scandentis insignia, in
quibus & ipsis Christus ferè depingitur siue sculpitur cru-
ci affixus. Præferuntur aut̃ hæc ideo, vt indicetur nobis at-
q̃ ante oculos nostros ponatur, in quo gloriari, in quo sp̃e
nostram habere nos defixam oportet. Per crucis enim ve-
xillū fortior armatus dominus noster Iesus Christus mor-
te mortem superauit, & effractis inferorum portis aditum
in cœlos p̃ns omnibus patefecit. Absit igitur nobis gloria
ri nū

ri nisi in cruce domini nostri IESV Christi: absit in alio *Galat. 6.*
 quoquam fiduciam nostram collocare, quàm in hac, quæ
 salus est & redemptio nostra. Nam quæ potest maior esse
 nobis gloriandi materia? quàm quod rex ille regum & do- *Apoca. 19.*
 minus dominantium, cui donatum est nomen, quod est su- *Philip. 2.*
 per omne nomen, ut in nomine IESV omne genu flecta-
 tur, cœlestium, terrestrium, & infernorum, quod ille Dei fi-
 lius Deus ipse, relicto excelso folio regni sui cœlestis, digna-
 tus est, in hanc lachrymarum vallem descendere, & eousq;
 se deicere, ut servi speciem in se susciperet, & quidem servi
 nocentis, cum ipsa esset innocentia, dignatus est ceu facino-
 rosus aliquis, capi, alligari, flagris cedi, conspui, probris in-
 numeris affici, dignatus est, quod vnum omnium & pro-
 brofissimū fuit & atrocissimū supplicij genus, morte cru-
 cis ad extremum condemnari: dignatus autē est hæc om- *Roma. 5.*
 nia tam dura perferre propter nos, qui servi, qui peccato-
 res, qui inimici, qui impij eramus, oblitus suę dignitatis, ne-
 q; nostræ memor indignitatis, dignatus est adeo nos dili-
 gere, ut semetipsū traderet pro nobis. Nunquid hæc non ē *Ephe. 5.*
 iustissima gloriandi causa? Servi cum ab heris laudantur,
 qui tamen eiusdem naturæ, ex eodem luto conficti, ipsdē
 sunt fortūe casibus obnoxij, placēt sibi tñ vehementer hoc
 nomie nos nē multo magis nobis placebimus: non multo
 magis de eo gloriabimur, qd' ille dominus, qui solus ē ve-
 rus Deus, quem laudant angeli, adorant dominationes, tre-
 munt potestates, non est dedignatus nostra causa nostrā
 carnē indutus, horrendos in ea sustinere cruciatus: Ad ex-
 tremum Verò, morte turpissima condēnatus, p crucis cru-
 dele

dele supplicium vitam pro nobis profundere? Quis hoc a-
 micus amici causa faceret? quis pater propter vnigenitum
 filiū tanta pateretur? quanta dñs pro seruis pati dignatus
 est. Quam autem aliam ob causam? nisi vt ē seruis liberos,
 ex inimicis Dei, filios Dei redderet, filios quidem Dei
 patris, fratres autem suos, haredes Dei patris coharedes
 autem suos: Nulla potest esse mundi tanta gloria, quæ
 cum hac vel minima in parte cōparari queat. Est ergo qd
 gloriemur in cruce domini nostri IESV Christi: ē quod
 firmā præterea spē & fiduciā collocemus. Quid enī nō cer-
 tō nobis de tā benefici tāq; indulgentis, non dñi, sed plusq;
 patris misericordia polliceri possumus & debemus, quid il-
 le non dabit petentibus, qui semet tradidit in mortē? Quid
 est quod negare queat rogatus, qui tot & tanta beneficia
 contulit vltro, non modo non rogatus verū etiā grauissi-
 mis iniurijs multū prouocatus? Hæc est itaq; causa, quæ
 obrem in supplicationibus siue processionibus crux præ-
 fertur, vt in illa gloriari nos, in illa spem nostrā omnē defi-
 xam habere, illius fiducia nihil non à Deo petentes impe-
 trare posse palā esse omnibus faciamus. Neq; vero præfer-
 ri tantū crucem instituit Ecclesia, verū & in medio tēpli cu-
 iusq; in eminentiori loco, vt ab omnibus conspic i possit,
 Christi crucifixi statuā erexit, quo sicut in serpentem aneū,
 quem in deserto Moyse exaltauerat, qui morfi à serpenti-
 bus intuebantur sanabātur, sic qui vellent à moribus pec-
 catorum sanari, quos intulit serpens diabolus, in eum intu-
 erentur, qui pro nobis in cruce pendens mori dignatus est,
 certa cū spe, remissionis peccatorum illius merito conse-
 quende

Romano. 8

Numer. 21

quenda. Ac non in templis modo verum in vñs etiam & compitis Christi crucifixi signū istud erigendum putauit. Fuit hoc priscis illis temporibus apud nonnullos in more positū, priusquā ad agnitionem veri Dei peruenissent, vt Mercurij statuas in vñs collocarent, quod hunc deum itinēribus præesse persuasum haberent. Posteaquam verò depulsis errorū tenebris, Euangelij noua lux affulsit, deiectæ sunt statuæ Mercuriales, quæ viarum iudices fuerant, & earum in locum erectæ sunt statuæ Christi crucifixi, vt ne viatores quidem aliud agentes, tanti beneficij possent obliuisci: Qui simuletiā obiter admonebātur, quandoquidē aduenēsumus omnes et peregrini, neq; manentē hic habemus ciuitatem, sed futuram inquirimus, cœlestem illā Hierusalem, quā ingredi viam oporteret ad eam anhelantibus. Via enim nostra Christus est, is qui dixit: Ego sum via veritas, & vita. Huius vestigijs icedamus necesse est, si volumus ad cœlestē patriā peruenire, ad quā nisi per crucem aditus non patet, ipso etiam IESV Christo attestante, qui dixit: Qui nō accipit crucē suā & seq̃r me, nō est me dignus. Sic igitur & ingredientū & egrediētū templū, & in viam se dantiū oculis Christi crucifixi simulachrū obiectū sēp esse voluit Ecclesia, multō maxime verò eorū qui ex huius vitæ diuersorio æternam illā in domū migraturi præcatoris consolationis plurimum indigent, quo suæ redemptionis preciū agnoscerēt, ac tanto equiore animo corpus mortis huius relinquerent, indubitata spe, se cœlestis patris heredes futuros, cui per Christum cruci affixum abundē p peccatis omnibus est satisfactum. Quod in ijs maiore etiā

1^a Petri. 2.

Hebreo. 13.

Ioannis. 14.

Mathe. 10

E

cura

cura obseruari voluit, qui propter scelus aliquod patratū
 ad extremum supplicium ducerentur: Quorum quo magis
 perterritas esse conscientias oportet, hoc maiore studio sol
 licita de salute eorum mater Ecclesia, succurrendum eis ef
 fe duxit, ne magnitudine flagitiorum deterriti, consequen
 dæ veniæ spem abjicerent. Eius itaq; factum est institutiōe
 vt cum ad suppliciū locum fontes ducerentur, sacerdos eos
 comitaretur, Christi crucifixi signum præferret, plectēdo
 rum oculis illud ingereret, atq; in cruce domini nostri I E
 S V Christi spem suam omnem eos collocare iuberet, de
 qua cantat Ecclesia: O crux aue spes vnica. Crux enim est
 meritum nostrum, crux est refugium nostrum, crux est vita,
 salus, & resurrectio nostra. Quamobrem hortat sacerdos
 ad mortis supplicium condemnatos, quandoquidem sua
 non possunt, vt Christi crucifixi merita ad Deum patrem
 allegent. Quid est enim omne meritum cuiuscunq; homi
 nis, nisi miseratio domini: Quamobrem ne se crederent in
 opes esse meritorum, quādiu miserationum ille dominus
 non defuerit, cuius si multæ sunt misericordiæ, multa etiā
 esse merita sua confiderent, quæ non aliunde, quàm ex sola
 Dei pendent misericordia. Illius ergo satisfactioni innite
 rentur, illius passionem, crucem, & mortem, Deo Patri an
 te oculos proponerent, cuius vel vna gutta sanguinis ad
 abluēda totius orbis peccata cumulado satisfecit. Propterea
 damnatus est ille, vt liberaret damnatos: propterea do
 luit, vt sanaret infirmos, propterea timuit, vt securos face
 ret, propterea deputatus est inter latrones, quorum alter
 assumptus, alter est reprobatus, vt exemplum & forma da
 retur

Regum 24

saie. 53.
 att. 27.
 ace. 23.

retur

daretur indissolubilis manens in posteros, quia nec in vltimis Dei clementia poenitentes excludit, nec vlla hora sera est, cui compunctio districta occurrit, nec eos, qui vitæ suæ Naum. 1. quocumq; temporis articulo veri sunt iudices, iterum iudicari, Neq; enim bis in idipsum Deus iudicat, cum & Paulus dicat: Quod si nos ipsos iudiceremus, non vtiq; iudicamur. Impoenitentes itaq; Deus iudicat & damnat, poenitentes vero quia suscipit, à seipsis iudicatos absoluit. Neq; iudicio, quod humanæ poenitentiae seueritas protulit, aliqd iustitia cœlestis apponit. Iudicati sunt Aegyptij, cum reduntibus super se maris fluctibus inuoluerentur: Iudicati sodomitæ, cum subuersis vrbibus eorum sulfureis flâmis cremarentur: Sed si in eisdem subuersionibus generet poenitentes, temporali pœne non succederet æterna, sed esset illis p remedio supplicium, & pro absolutione tormentû, neq; corde contritos æternum contereret & aggrauaret iudiciû. Sic in cruce latro cõfitens nõ tantû indulgentiâ meruit, sed etiam Christi familiaris effectus, præmissus est in paradysum & regni factus est particeps. Ad hunc modû etiã eos, quorum omnis vita in omni flagitiorum genere volutata ẽ, noluit mater ecclesia de peccatis suis desperare, sed concepto de illis iusto dolore, ad Christi crucis remedium confugere, atq; indè salutem expectare iussit, nullû vt genus hominum iuerit, cui non maxime cum alia omnia, tum hoc præsertim crucis & mortis Christi beneficium sit manifestare conata.

QVOMODO SACERDOTES ET EPISCOPOS ad contemplandum perpetuo crucis & mortis

E ñ

Christi

Exodi. 14.

Gene. 19.

I. Corint. 11